

**Звіт директора КЗО «НРЦ «Горлиця» ДОР» за 2019-2020 н. р.
перед педагогічним колективом та громадськістю 27.08.2020 р.**

У зазначеному звіті надано інформацію щодо основних сфер функціонування КЗО «Навчально-реабілітаційний центр «Горлиця» ДОР» за 2019-2020 н.р. згідно з Примірним положенням про порядок звітування керівників дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних закладів освіти про свою діяльність перед педагогічним колективом та громадськістю, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23 березня 2005 р., № 178, з метою надання прозорості процесам прийняття і виконання управлінських рішень, реалізації колегіальної етики керівної діяльності у закладі освіти.

У звіті висвітлюються питання працевлаштування випускників у їх динаміці за останні 4 роки, створення умов для варіативності навчання та вжиті заходи щодо упровадження інноваційних педагогічних технологій у освітній процес, організації різних форм позаурочної роботи (за напрямками), зміцнення та модернізації матеріально-технічної бази закладу освіти, залучення додаткових джерел фінансування закладу, забезпечення закладу кваліфікованими педагогічними кадрами та доцільність їх розстановки, забезпечення організації харчування та медичного обслуговування учнів, дотримання вимог охорони дитинства, техніки безпеки, санітарно-гігієнічних та протипожежних норм, надання соціальної підтримки та допомоги дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, дітям з малозабезпечених родин, моральне та матеріальне стимулювання учнів і педагогічних працівників, організація відпочинку дітей, дотримання правопорядку неповнолітніми та вжиті профілактичні заходи щодо попередження правопорушень у центрі, стан дитячого травматизму, залучення педагогічної та батьківської громадськості закладу до управління його діяльністю, дисциплінарна практика та аналіз звернень громадян з питань діяльності закладу.

ПРОДОВЖЕННЯ НАВЧАННЯ ВИПУСКНИКІВ 9-Х КЛАСІВ У ПОРІВНЯННІ ЗА ОСТАННІ 3 РОКИ

відображено у наступній таблиці:

Навчальний рік	Кількість випускників	В 10 клас НРЦ	Заклади професійно-технічної освіти	Інвалідність	Інше (виховання новоонардженої дитини, працюють, тощо)	% учнів, які навчаються
2016/2017	7	7	0	1	-	100 %
2017/2018	13	7	4	1	-	53,85%
2018/2019	36	10	9	16	-	52,8 %
2019/2020	30	17	8	3	2 (працюють)	83,3 %

Більшість випускників 10-го класу закладу продовжують навчання у закладах професійно-технічної освіти, де протягом одного чи двох років здобувають спеціальність. Учні, які завершують навчання у 9 класі, продовжують навчання у 10 класі центру.

У 2019-2020 н. р. 83 % випускників продовжують навчання у 10 класі центру або закладах професійно-технічної освіти, що становить найбільший відсоток порівняно з останніми двома роками. Інші випускники не можуть продовжувати навчання з причини інвалідності та проживають у родині з опікунами та батьками, або за власним бажанням, будучи повнолітніми, влаштовані на робочі місця.

Упродовж 2019/2020 навчального року вихователями, класними керівниками випускних класів, соціальним педагогом та психологом закладу проводилася систематична профорієнтаційна робота з учнями 9-10-х класів щодо визначення ними напрямку подальшого навчання, виявлення нахилів та інтересів вихованців у формі анкетування, бесід, тестування.

Профорієнтаційна робота в школі

побудована на тісній співпраці з наступними ПТНЗ:

1. Дніпропетровське вище професійне училище будівництва (ДВПУБ), м. Дніпро, вул. Б. Хмельницького, 3-а;
2. Дніпропетровський регіональний центр професійно-технічної освіти, м Дніпро, пр. Б. Хмельницького, 229
3. Дніпропетровський центр професійно-технічної освіти: туристичного сервісу, м. Дніпро, вул. Байкальська, 7
4. Професійно-технічне училище № 6, м. Дніпро, вул. В. Антоновича, 72а.

З метою ознайомлення з умовами вступу, навчання та подальшого працевлаштування за обраними спеціальностями випускники 9-10-х класів попередньо відвідують заклади професійно-технічної освіти, які вони обрали для подальшого навчання.

Протягом 2019/2020 н.р. у закладі здійснювалися наступні види робіт з працевлаштування учнів:

- на початку 2019-2020 н.р. було зібрано довідки з місць подальшого навчання випускників 2019 року;
- копії довідок про працевлаштування чи продовження навчання випускниками 9, 10-х класів були систематизовані відповідно до списків та надані до Департаменту науки і освіти Дніпропетровської облдержадміністрації. До цієї ж керівної інстанції надані звіти за статистичними формами з обліку працевлаштування (продовження навчання);
- протягом навчального року з учнями закладу було організовано трудову та допрофесійну підготовку учнів з метою формування початкових трудових умінь і навичок за напрямками: самообслуговування, суспільно-корисна праця, уроки трудового навчання та соціально-побутового орієнтування, гурткова робота;
- продовжено спільну роботу з ПТНЗ щодо подальшого навчання та працевлаштування випускників центру;

- на батьківських зборах систематично здійснюється роз'яснювальна робота щодо умов подальшого навчання та працевлаштування випускників;

- організовано проведення тижня профорієнтаційної роботи із залученням представників ПТНЗ;

- стан працевлаштування випускників систематично обговорюється на нарадах при директорові, педагогічних радах, батьківських зборах.

СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ВАРІАТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ТА ВЖИТІ ЗАХОДИ ЩОДО УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

У 2019/2020 навчальному році освітній процес був організований відповідно до Освітньої програми і Річного плану роботи школи. Реалізація інваріантної і варіативної складової навчального плану здійснювалася за державними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

За рахунок годин варіативної складової учнями вивчався курс за вибором «Абетка театрального мистецтва», курс «Християнська етика», здійснювалося додаткове вивчення інваріантної складової («Соціально-побутове орієнтування», «Розвиток мовлення», «Лікувальна фізкультура/Ритміка»), а також курси «Моторний та сенсорний розвиток».

Учні 9-го класу мають можливість обрати для себе бажаний напрямок професійно-трудової підготовки у випускному 10-му класі з таких спрямувань: гончарна справа, палітурна справа, швейна справа, озеленення та квітництво.

З метою впровадження інновацій в освітній процес у закладі працює комп'ютерний клас, впроваджуються мультимедійні та інформаційно-комунікаційні технології.

Крім того, інноваційний підхід до вирішення освітніх завдань здійснюється через активне застосування **проектних технологій** - однієї з перспективних складових освітнього процесу, що створює умови творчого

саморозвитку та самореалізації учнів, формує всі необхідні життєві компетенції, які на Раді Європи були визначені як основні в XXI столітті: полікультурні, мовленнєві, інформаційні, політичні та соціальні. Подібний характер освітньої діяльності реалізує її спрямованість на формування життєвих компетентностей у дітей з порушеннями інтелектуального розвитку як умови їх соціальної інтеграції, здатності застосовувати набуті знання у практичній життєдіяльності, що відображає інноваційний підхід, покладений в основу Державного стандарту спеціальної освіти. Самостійне здобування знань, систематизація їх, можливість орієнтуватися в інформаційному просторі, бачити проблему і приймати рішення відбувається саме через метод проекту. Звичайно, безпосередня реалізація проектної діяльності з контингентом навчально-реабілітаційного центру має свою специфіку, проте, вже на сьогодні демонструє свою дієвість.

Так, у минулому 2019-2020 н.р. колектив закладу спрямовував свою діяльність та реалізацію таких проектів:

Проект «Діти пишуть для дітей – інклюзія у творчості»

Виконавці – діти-вихованці, педагоги

Мета – розвиток креативності учня

Засоби – індивідуальна та групова робота з учнями

Основні завдання проекту:

1. Розвиток креативності у дитини з особливими потребами у сфері літературної творчості.
2. Відбір учнів із творчим потенціалом.
3. Створення серії оповідок «Діти для дітей з особливими потребами», де розкривається поняття «особистого щастя дитини» через розкриття особистісного ресурсу креативності учня у сфері літературної та художньої творчості.
4. Розвиток рефлексивності, емоційної стабільності та стресостійкості, адекватної самооцінки дітей з особливими потребами через роботу у спільному проекті, випуску «креативного продукту» через систему залучення

у групу проекту та організацію створення книги, що відповідає сучасним тенденціям розвитку освітньої галузі та науково обґрунтованим моделям роботи з обдарованими учнями.

5. Вихід книги з оповідками ві дітей з особливими потребами про почуття особистого щастя у житті. Книга буде проілюстрована учнями, надрукована у школі, презентована у суспільстві, як креативний проект «Діти пишуть для дітей – інклюзія у творчості»

У запропонованому проекті **визначені цілі:**

- спрямованість на розвиток загальної креативності учасників педагогічного процесу;
- використання гнучких форм організації освітнього процесу через роботу у проекті відповідно до здібностей, нахилів, потреб учнів;
- використання інноваційних педагогічних технологій, що забезпечують особистісне зростання та розвиток творчого потенціалу учнів.

Головна мета проекту: розвиток особистості учня з особливими потребами через роботу у спільному літературному та художньому проекті по написанню та друку книги про власне життя.

Учасники проекту: вчителі, учні, кабінети, письменники, журналісти.

Результати проекту: висвітлені в обласній педагогічній газеті «Джерело», інтернет-ресурсах міста та області, презентовані на обласному радіо та телебаченні.

Надруковно книгу «Діти для дітей: щастя є» з презентацією у бібліотеках міста Дніпра.

Проект

«Навчання підлітків з порушеннями інтелектуального розвитку економічно-фінансовій грамотності»

Основні завдання проекту:

1. Дати учням з інтелектуальними порушеннями доступний обсяг економічних знань, а також навчити правильно користуватися ними в різних життєвих ситуаціях.

2. Створення педагогами умов для проведення уроків та позаурочних заходів відповідної тематики.

3. Підбір методичних рекомендацій для батьківського всеобучу – навчання батьків через дітей.

4. Добірка навчального і дидактичного матеріалу для укладання збірки «Навчання підлітків з порушеннями інтелектуального розвитку економічно-фінансовій грамотності», де будуть представлені приклади уроків і позаурочний матеріал за даною тематикою.

У запропонованому проєкті **визначені цілі:**

– спрямованість на розвиток загальної фінансово-економічної грамотності учнів;

– використання інноваційних педагогічних технологій, що забезпечують особистісне зростання та розвиток навчального потенціалу учнів;

– підвищення ефективності трудового виховання, пропагування добросовісного відношення до праці, виховання активної життєвої і громадянської позиції в учнів.

Головна мета проєкту: сформувати цілісну картину світу фінансів, навчити правильно розпоряджатися грошима в різних життєвих ситуаціях, підготувати до самостійного дорослого життя.

Учасники проєкту: педагоги центру, учні, батьки.

Результати проєкту:

Компетентісні: обізнаність та практичні уміння і навички учнів з інтелектуальними порушеннями в аспектах фінансового планування, управління власними фінансами та відповідної поведінки споживача фінансових послуг.

Методичні: складання збірки дидактичних матеріалів для вчителів, методичних рекомендацій для батьків з метою допомоги при вивченні питань з фінансової грамотності.

Фізкультурно-оздоровчий проєкт «Здорове майбутнє»

Здоров'я – одне з основних джерел повноцінного життя. Воно є не тільки особистим надбанням, а й громадським багатством. Одне із завдань, яке ставить перед собою наш заклад, полягає в тому, щоб роки в школі стали здоров'ястверджуючими роками загартування і зміцнення організму, навчання учнів піклуванню про себе та про своє здоров'я, формування у дітей мотивації до збереження та зміцнення власного фізичного, психічного, соціального і духовного здоров'я.

Саме тому НРЦ «Горлиця» надає важливого значення створенню сприятливих умов для фізичного розвитку, психофізичного становлення, формуванню позитивної мотивації до здорового способу життя, культури здоров'я, валеологічного світогляду; формуванню адаптованої особистості, здатної зберегти своє здоров'я.

Фізкультурно-масова робота у НРЦ «Горлиця» має за мету адаптацію дітей до фізичного навантаження, соціалізацію за допомогою спортивних вправ, згуртування колективу, надбання здорового способу життя: на спортивному майданчику учні мають можливість грати в волейбол, міні-футбол, баскетбол, підтягуватися на турніках, ходити на рукоходах тощо. Також у традиції центру – проведення фестивалів, спортивно-розважальних заходів.

Весь комплекс оздоровчої роботи в школі спрямовано на виховання і утвердження фізичного, психічного, духовного, емоційного здоров'я учнів.

Шляхи реалізації проєкту:

1. Теоретичне забезпечення:

- розробка комплексів гімнастики (гігієнічної, ранкової, дихальної, артикуляційної, пальчикової);
- підбір літератури;
- методичні ради, тренінги;
- розробка рухливих перерв;
- розробка комплексів загартування.

2. Соціально-психологічне забезпечення:

- медико-діагностична робота;
- робота кабінету психологічного розвантаження;
- ведення карт здоров'я;
- аналіз та корекція психологічного стану дітей.

3. Оздоровчо-профілактичне забезпечення, лікувально-реабілітаційні засоби:

- повноцінне харчування, вітамінізація;
- лікувальна фізкультура;
- спортивні секції: баскетбол, футбол;

4. Масові традиційні заходи:

- спортивні свята та змагання: «Веселі старты», «Козацькі забави», «Здоров'я - в наших руках», свято «Сили, мужності, відваги», «Зимонька-зима»);
- туристичні походи (пішохідний вихід в район р. Самари пізнавальна екскурсія на Богородицьку фортецю, велосипедні прогулянки);
- щомісячні тижні здоров'я.

Проект з сексуальної просвіти

Тренінговий курс «Повага. Любов. Секс» впроваджено у закладі вперше у 2019-2020 н.р., що завершився. Його впровадженням було охоплено учнів-старшокласників за обов'язковим погодженням з їхніми батьками. Даний курс схвалено для використання у закладах середньої освіти Науково-методичною комісією з проблем виховання дітей та учнівської молоді Науково-методичної Ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України.

Мета курсу – сформувати у підлітків та молоді безпечніший процес дорослішання, допомогти підліткам розвинути навички самостійного визначення власної сексуальності та навчити їх будувати здорові стосунки на різних стадіях розвитку.

Сексуальне виховання – це тема, яку зазвичай у школах оминають. Вона викликає безліч хвилювань і запитань у вчителів. Наприклад, чи діти ще

не занадто малі? А що скажуть батьки, чи не буде неприємностей? Які слова підібрати, щоб поговорити з учнями про секс і все, що з ним пов'язано? Яким чином розповідати дітям про контрацепцію? І чи не спонукатимуть такі розмови до спроб покуштувати заборонений плід?

Вчителі сподіваються, що тему сексуального виховання з дітьми обговорюватимуть батьки. Батьки мають надію, що це зроблять вчителі. За такої ситуації діти беруть знання на вулиці чи в Інтернеті. І ці знання не завжди достовірні. Оминання важливих тем дорого коштує нашому суспільству через підліткову вагітність, поширення інфекцій, що передаються статевим шляхом, зокрема ВІЛ. Серед ВІЛ-інфікованих кількість жінок останнім часом майже зрівнялася з числом чоловіків. Наслідки ранніх незахищених сексуальних стосунків переважно найбільше відбиваються на дівчатах. Зокрема, через їхню фізіологічну вразливість та домінування у суспільстві думок, що коли з дівчиною щось трапилось, то вона сама в цьому винна – бо мусила про себе подбати. Для українського суспільства в цьому немає нічого нового. Століттями так і було заведено, що осуд дістається переважно особам жіночої статі. Але наше суспільство розвивається, і разом з тим змінюються підходи до навчання. Все більше уваги приділяють доланню стереотипів, дотриманню гендерної рівності, знайомству з сексуальним здоров'ям та репродуктивними правами, активнішій життєвій і громадянській позиції жінок.

Цей курс було створено і запроваджено у закладі, аби полегшити дорослим розмову з підлітками про важливі теми: дорослішання, побудову взаємин, безпечні сексуальні стосунки і відповідальність, протистояння тиску та вміння говорити «ні». Заняття побудовані таким чином, щоб разом з учасниками підходити до певних висновків і в невимушеній позитивній атмосфері обговорювати важливі для підлітків питання. У курсі приділена увага розвитку самоповаги та поваги до осіб протилежної статі. Підлітки повинні усвідомити, що це нормально – запитувати, чи згодні партнер/партнерка на певні стосунки, що у дівчат і хлопців завжди є вибір, і що вони можуть обирати саме ті взаємини, які їх задовільняють. Всі заняття курсу

сприяють розвитку відповідального та безпечного ставлення до себе та інших. Сексуальна освіта не обмежується тільки зазначеними темами, автори виділили їх як найактуальніші та найважливіші.

Зміст тренінгового курсу адаптовано до українських соціокультурних умов, віку, рівня розвитку та розуміння підлітками питань сексуального характеру.

Тренерами, що ведуть даний курс, стали педагоги, що пройшли спеціальне навчання, підтверджене відповідними сертифікатами.

ОРГАНІЗАЦІЯ РІЗНИХ ФОРМ ПОЗАУРОЧНОЇ РОБОТИ

У 2019-2020 навчальному році виховна робота в Комунальному закладі освіти «Навчально-реабілітаційний центр «Горлиця» Дніпропетровської обласної ради здійснювалась відповідно до чинних нормативно-правових документів у системі освіти та науки України.

Упродовж навчального року було підготовано та проведено загальношкільні традиційні та тематичні свята, видовищні спортивні заходи, екскурсії, тематичні вечори, виступи агітбригади, літературні читання, щорічний спортивний фестиваль «Свято дитинства» та загальношкільний фестиваль «Хай зірки не гаснуть» складом у два тури, конкурси малюнків на теми «Осінь золота», «Зимові візерунки», «А вже весна, а вже красна», «STOP-тероризм», «Безпека мого життя», «Право і діти», «Шкідливі звички», конкурси плакатів до Дня Вчителя, Новорічних свят, 8 Березня. Також проводились виставки робіт гуртка живопису «Палітра», гуртка декоративно-прикладного мистецтва «Чарівний глечик».

Реалізація основних завдань і принципів виховання здійснювалася в низці наступних пріоритетних напрямків.

Моральне та правове виховання

З метою попередження та протидії можливим загрозам життю та здоров'ю вихованців у закладі проводилися заходи з метою попередження ризиків виникнення надзвичайних ситуацій, терористичних актів, диверсій,

мінування, згідно листа Управління служби безпеки України у Дніпропетровській області від 21.03.2017 №55/6-2-2148 «Щодо заходів з попередження вчинення диверсійних та терористичних актів». У квітні 2019 року було проведено цього тижня були організовані загальношкільні заходи: «Безпека мого життя», «STOP-тероризм», конкурси тематичних малюнків.

Упродовж 2019-2020 навчального року були проведені загальношкільні заходи з відпрацюванням дій учнів у надзвичайних ситуаціях, під час яких відбулися пробні дії тижень безпеки життєдіяльності учнів «Поводься безпечно!». Упродовж евакуації у разі виникнення пожежі, вибухів, терористичних актів відбулося тренування з виконання практичних заходів користування засобами індивідуального захисту (протигазів), виявлення підозрілих вибухонебезпечних предметів; гра-змагання «Порядок дій при евакуації і поведінка у натовпі»; гра-змагання «Козацькому роду нема переводу», обладнано куточок «Школа безпеки», гра-квест «Подорож стежинами безпеки»

В освітньому просторі було проведено низку інформаційних заходів з профілактики травмування вибухонебезпечними предметами, мінами; організовано перегляд відеороликів «Безпека заради життя і здоров'я», «Будь уважним», «Правила безпеки знай і в біду не потрапляй», «Безпека понад усе».

Вихованці 5-9 класів провели театралізований захід «Від тебе залежить твоє життя. Подумай!», а учні навчально-реабілітаційного блоку та молодшої школи прийняли участь у грі-подорожі «Безпека дорожнього руху» та грі «Стоп! Тероризм», а також в ігровому дійстві «Що важливо знати дітям?» з використанням медіаінформації та участі батьків.

Пріоритетною тенденцією роботи Центру з питань правового та морального виховання було виховання громадянина, який знає і поважає закони своєї держави. З цією метою було проведено тижень права, впродовж якого з вихованцями проводилися лекції на теми «Правова відповідальність за скоєння злочину», «Права людини», тренінги з участю практичного психолога та юриста, ігри, виховні години «Профілактика СНІДу», години

спілкування «Про права підлітків», «Закони потрібно виконувати», гра-шоу «Колесо Феміди», вікторина «Чи знаєш ти свої обов'язки?», «Правова абетка», «Закони повинні виконувати всі», «Права та обов'язки підлітків», інтерактивні заходи та бесіди.

В бібліотеці протягом навчального року постійно функціонувала тематична виставка правової літератури для дітей. В кожному класі наявні інформаційні стенди з висвітленням правових питань.

Упродовж навчального року діти спілкувалися з працівниками юстиції Самарського району, які проводили мотиваційні бесіди з дітьми на теми: «Відповідаємо на питання», «Чи знаєте ви?», «Ви і ваше майбутнє».

Діти ознайомлені з номерами телефонів «гарячої лінії», за якими можна звернутись задля попередження домашнього насильства, торгівлі людьми і гендерної дискримінації; також систематично ведеться робота по вихованню чуйного ставлення до людей, які потребують допомоги. Питання толерантного спілкування розглядаються на засіданнях шкільного самоврядування; проводяться інформаційно-профілактичні бесіди, роз'яснювальна робота стосовно недопущення булінгу у школі, з метою чого в закладі діє тематична виставка, налагоджено випуск листівок та шкільної газети. В позаурочний час з вихованцями проводяться бесіди, моделювання ігрових ситуацій, індивідуальні бесіди і консультації.

Валеологічне та фізичне виховання

У рамках роботи з профілактики тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії, поширення СНІДу серед учнів центру з ними проводилися наступні заходи: анонімне опитування з метою виявлення поширення паління в підлітковому та молодшому шкільному віці, дослідження чинників паління, акція «Цей день без паління», виступ медичної сестри центру «Життя одне», випуск інформаційних бюлетенів, валеолистівок, буклетів, зібрання клубу учнівського самоврядування «За здоровий спосіб життя», перегляд відеороликів щодо попередження проявів тютюнопаління, алкоголізму,

наркоманії «Зупинись! Життя або смерть», виступи шкільної агітбригади «Молодь обирає здоров'я», практичні заняття за участю Благодійного фонду «Даруємо радість». Крім того, обговорювались питання з гендерного виховання підлітків та молоді: «Виховання хлопчиків-чоловіків», «Дівчинка – жінка-мати», тренінг «Чи готовий ти до дорослого життя».

Щотижнево здійснювалася роз'яснювальна робота з правил безпеки, а саме: «Протипожежна безпека», «Вивчай правила вуличного руху», «Один вдома», «Обережно - зимові несподіванки», «Поведінка на воді влітку», експрес-ігри «У здоровому тілі – здоровий дух», «Веселі перегони», години здоров'я «Продукти харчування - наші друзі і вороги», «Чи корисні напої з консервантів», «Правила харчування», ситуативна гра «Як я буду діяти в такій ситуації?», «Мої вподобання», «Мобільний зв'язок в житті підлітка».

Інформаційно-просвітницький характер мали заходи з фізичного виховання, а саме: тижні здоров'я та спорту, організація велоперегонів, проведення піших історико-географічних прогулянок з метою вивчення місцевості свого району, розважально-спортивні й туристичні змагання «Вивчаємо свій край». Активізувати зацікавленість у розвитку фізичної культури і спорту, дотримання здорового способу життя, розвитку прагнення бути фізично здоровою людиною допомогли різні за тематикою загальношкільні спортивні змагання: відзначення Дня спорту і здоров'я, проведення XII спортивного фестивалю «Свято дитинства», змагання з загальної фізичної підготовки, баскетболу, футболу, бадмінтону, шашкові турніри. Найбільшою популярністю серед вихованців центру користуються секції з баскетболу та легкої атлетики, шашкові турніри.

Головне завдання здорового способу життя і безпеки життєдіяльності у закладі – створення умов для набуття учнями знань, практичних умінь, які сприяють свідомому вибору здорової і безпечної поведінки, а також здійснення наміру дотримуватись такої поведінки впродовж всього свого життя. Молодші вихованці мають спортивні досягнення в конкурсах

«Козацькі змагання», а учні старшої школи - досягнення з баскетболу та шашок.

Заходи проведені на високому рівні з використанням сучасних виховних технологій за участю кожного педагога, що дає змогу вихованцям відчувати дієву підтримку з боку вихователів.

Трудове виховання і профорієнтація

Виховним досягненням цього напрямку стало усвідомлення соціальної значущості праці в житті людини, повага до людей праці, навички самообслуговування та суспільно-корисної праці, морально-психологічна готовність учнів до майбутньої трудової діяльності. У зв'язку з цим у Навчально-реабілітаційному центрі «Горлиця» проведені загальношкільні трудові акції: «Я – господар школи», «Чистий четвер», «Нагодуй птаха», «Листя», «Сніг», «Тримаємо в порядку наші книги і зошити», «Квітуче подвір'я школи», «Сад майбутнього», «Допоможи маленьким».

Профорієнтаційна робота ведеться і у молодшій, і у старшій школі, починаючи з першого, завершуючи випускним класом. Її тематика поділена на фази, які відповідають рівню розвитку дитини. Для кожної фази важливою формою роботи є організація тематичних екскурсій на підприємства з метою розширення світогляду дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, ознайомлення їх зі спеціальностями та професіями виробництва різних галузей, вихованням поваги до працюючих людей.

Упродовж навчального року було відвідано підприємства м. Дніпра, а саме: філію ПАТ «Київстар», ПАТ «ПриватБанк», Дніпропетровську центральну міську бібліотеку, експрес-ресторан «МакДональдс», стадіон «Дніпро-Арена», супермаркети "Варус" та "АТБ". Також було здійснено екскурсію до музею Придніпровської залізниці та відвідування цеху ремонту потягів та електричного транспорту.

Учні 1-10 класів взяли активну участь у таких загальношкільних заходах у межах проведення тижня трудового виховання та профорієнтації, як

представлення фотовиставки «Школа – мій дім, я – господар в ній», створення колажів «Професії моєї країни», конкурс–презентація «Сузір'я робітничих професій», «Професії в піснях», «Ми - знаємо, ми - вміємо, ми – зможемо!», вікторина «Вони – професіонали», показ моделей «Гарно і зручно», творча робота «Животворні руки».

Змістовно проводиться робота з дітьми молодшої школи з трудового виховання: систематично організовуються пізнавальні екскурсії територією закладу, вулицям району, лісопосадками, до місцевої та міської бібліотеки, пошти, до річок Самари та Дніпра, а також мальовничими околицями міста.

Екологічне виховання

Виховними досягненнями цього напрямку стало усвідомлення вихованцями себе як невід'ємної частини природи, вироблення навичок природоохоронної поведінки. У зв'язку з цим у центрі «Горлиця» були проведені загальношкільні екологічно-трудова акції: «Я – господар школи», «Встанови годівничку», «Збережи та нагодуй птахів», екологічні акції «Подаруй дерево школі» із залученням батьків та дорослих, «Зустрічаємо птахів», акція «Обережно - мурашник!».

Педагогами центру проведено цікаві і змістовні виховні заходи, екологічні дні, тижні екології та квітництва, виготовлення листівок, плакатів. Серед них – наступні: «Краса природи», «Екологічна вітальня», «Вивчаємо — оберігаємо», «Ліс — легені Планети», «Вода джерельна», «Спасибі людям, що зростили ліс», тематичний тиждень «Квіти – душа Землі», екологічний екскурс «SOS!» - благає Земля», проєкт «Україна без сміття», екологічні ігри «Гілка, гілка, листочок», обговорення екологічних проблем в повсякденному спілкуванні, акція «Зелений паросток майбутнього», «Садок мого дитинства». В процесі цих заходів батьки разом з дітьми висаджували молоді дерева та кущі на території школи. Наскрізною лінією цих заходів була тема значущості флори і фауни для виховання у дітей естетичного сприйняття, художнього смаку, патріотичних почуттів, бажання зберегти світ для майбутнього.

Національно-патріотичне виховання

Виховна робота з утвердження патріотизму, духовності, моральності та загальнолюдських життєвих цінностей серед вихованців НРЦ «Горлиця» була спрямована на виконання Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016-2020 роки» та реалізовувалась через проведення таких заходів: «Нашадки військової слави» до Дня Збройних Сил України, урок мужності «Вони йшли у бій не заради слави», тематичні екскурсії «Козацькі кургани» до місця колишнього розташування містечка Самарь до Дня українського козацтва. Проведено цикл занять, що висвітлювали історію Присамар'я, а також виховні години: «Мила та земля, де я народився», «Моя маленька батьківщина - край козацький», «Козацькому роду немає переводу», «Захисники Вітчизни», «День Соборності України», «Мій рідний край, моя Земля», екскурсія до культурного центру «Менора», до музею Холокосту. Також організовано туристичний маршрут «На цій землі я народився», заходи «Акції доброти та милосердя», авторські стріт-арти на асфальті «Хай сміються діти на планеті».

З метою ознайомлення дітей з історичним минулим свого краю у закладі здійснюється підготовча робота зі створення міні-музею, в якому зібрано історичні відомості про історію козацького містечка, а також літературу й відеоматеріали для виховної години за участі представників громадської організації «Січ». Вихованці «Горлиці» постійно відвідують заходи народно-козацької тематики, які проводяться на території Новобогородицької фортеці, а саме: «День міста», «Свято Покрови», «Посвята в козаки», «Водохрещта». Знайомство з історією українського народу, вивчення традицій та звичаїв, виховання чемності та поваги наскрізною стрічкою проходить через освітній процес. Серед подібних заходів - бесіди, екскурсії, спілкування з видатними людьми, фестивалі, козацькі розваги, спортивні свята, олімпіади, акції, тематичні місячники та тижні «Козацькому роду нема переводу», «Ми - самарчата», «Хата моя, хата!», «Символи рідної Землі», а також участь в обласних козацьких змаганнях у м. Дніпро.

З метою вшанування пам'яті героїв, які віддали життя за незалежність і територіальну цілісність України, проявили неймовірну мужність у бойових діях при проведенні антитерористичних операцій на Сході України, проведено години спілкування, загальношкільні заходи за темами «Захист Вітчизни — обов'язок громадянина», «Уроки мужності», «Український солдат: хоробрість, воля, взаємодопомога, самовідданість, патріотизм», «Військова присяга», «Україна - єдина країна», «Ми різні, але єдині», «Герої завжди поміж нас», лінійка-реквієм «У нашій пам'яті вони назавжди залишилися», «Білі лебеді», «Солдатські трикутники».

До роковин від дня народження Т.Г. Шевченка з метою вшанування його творчої спадщини у закладі проведено низку тематичних заходів, які висвітлювали проблеми відродження українського слова, національної культури на тлі історичних подій тих часів. Найбільш вагомими серед них стали такі: виставка дитячих проєктів на тему: «Уквітчаємо тебе ми, Тарасе!», покладання квітів до пам'ятника Т.Г. Шевченку на честь Дня його народження, виховні заходи на тему «Ми – Шевченкові онуки».

З метою гідного вшанування дій українського народу, його значного внеску у перемогу у Другій світовій війні та у зв'язку з відзначенням 75-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі, відзначенням Дня пам'яті та примирення (8 травня) в центрі «Горлиця» були проведені такі заходи:

- уроки мужності, «Сини землі української», бесіди, години спілкування, розваги,
- майстер-клас з виготовлення малюв, маків,
- кінолекторій з героїко – патріотичної тематики «Дорогами війни»,

Вихователями старшої школи було оформлено книгу з досвіду роботи з патріотичного виховання, а саме, розроблені нетрадиційні, інтегративні конспекти годин спілкування за розділами «Історичне минуле країни», «Козацькі надбання», «Мій край, моя земля», «Народна творчість українців», «Голодомор», «Небесна сотня», «Шануй батьків своїх», «Віхи історії українського народу».

Методичний матеріал активно використовується педагогічним колективом в освітньому просторі.

ВЖИТІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗМІЦНЕННЯ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Задля покращення умов навчання та мешкання дітей у закладі в 2019/2020 навчальному році проводилась цілеспрямована робота з матеріально-технічного оснащення Комунального закладу освіти «Навчально-реабілітаційний центр «Горлиця» Дніпропетровської обласної ради». Ресурсами працюючого персоналу здійснено наступні види робіт:

- косметичний ремонт в коридорах та рекреаціях старшої школи, в шести класних кімнатах та кабінеті дезобробки медичного блоку;
- приведено в належний стан територію закладу загальною площею в 3,5 гектари (доглянуті газони з зеленими насадженнями, хвойні дерева, фруктовий садочок, квітники, навчально-дослідна ділянка з декоративними, фруктовими, овочевими та ягідними культурами, викошені трави);
- проведено перевірку зовнішнього освітлення, здійснено ревізію освітлення підвального приміщення та внутрішнього освітлення у закладі;
- виготовлено комплект садових меблів;
- виконано ряд робіт з облаштування куточків відпочинку на пришкольній території

За кошти обласного бюджету виконано:

- ✓ перезарядку вогнегасників;
- ✓ перевірку систем заземлення на відповідність діючим вимогам;
- ✓ перевірку та очищення вентиляційних каналів;
- ✓ монтаж та налагодження системи пожежної сигналізації.

ЗАЛУЧЕННЯ ДОДАТКОВИХ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Фінансово-господарська діяльність закладу спрямована на виконання законів України, актів Кабінету Міністрів та інших нормативно-правових актів, що регламентують бюджетні відносини і фінансово-господарську діяльність закладу. Фінансування закладу здійснюється за рахунок субвенції з державного та обласного бюджетів через Департамент освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації.

Потреби закладу, зумовлені наданням корекційно-реабілітаційних, освітніх послуг населенню, були забезпечені за рахунок коштів Державної субвенції та обласного бюджету.

Для покращення навчально-матеріальної бази залучаються додаткові кошти від благодійних та шефських організацій та інших джерел, в т. ч. власних надходжень.

ВЖИТІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ КВАЛІФІКОВАНИМИ ПЕДАГОГІЧНИМИ КАДРАМИ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ ЇХ РОЗСТАНОВКИ

У 2019-2020 н.р. в центрі працювало 65 педагогів, з них 5 представників адміністрації - директор, заступник директора з навчально-виховної роботи, заступник директора з виховної роботи, заступник директора з навчально-виховної роботи дошкільного відділення, заступник директора з господарчої частини, 41 вчитель, 24 вихователя; крім того, 1 керівник гуртка, педагог-організатор, практичний психолог, соціальний педагог та юрист (дві останні посади - в одній особі).

Середню освіту має один педагог; кількість працюючих пенсіонерів - 14 осіб; таких, що працюють не за фахом, без педагогічної освіти - 7 педагогів, молоді спеціалісти, що мають менше ніж 3 роки педагогічного стажу – 7 осіб; вчителі, що здобувають освіту на заочній формі навчання – 8 осіб; вихователі, що здобувають освіту на заочній формі навчання – 5 осіб.

Розстановка кадрів здійснюється згідно з кваліфікацією працівників, наявним досвідом роботи, з урахуванням особистісних властивостей педагогів, та, за можливості, з урахуванням професійних вподобань з метою створення найоптимальнішого соціально-психологічного мікроклімату як в учнівських колективах, так і в педагогічному колективі закладу.

Систематично та пролонговано у закладі проходить атестація педагогічних працівників, яка спрямована на оцінку досягнень педагогічного працівника у його діяльності, на заохочення його успіхів у справі освіти, виховання і розвитку учнів, активізацію творчої професійної діяльності педагога.

У 2019 атестовано 15 педагогічних працівників, у тому числі у черговому порядку - 14, у позачерговому – 1.

Педагогічні працівники проходять курси підвищення кваліфікації при КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР» згідно плану-графіка проходження курсів підвищення кваліфікації в 2019-2020 н. р. Крім того, під час карантину всі педагоги пройшли дистанційне навчання на освітніх онлайн-платформах за обраними ними темами, актуальними для їхніх персональних самоосвітніх запитів та потреб учнівського контингенту, з яким працюють конкретні вчителі та вихователі. Проходження педагогами дистанційних курсів підтверджено відповідними сертифікатами.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ХАРЧУВАННЯ ТА МЕДИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ УЧНІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

У закладі надаються послуги з організації 5-разового гарячого харчування ТОВ «Гарант-2010», що є повноцінним, безпечним і якісним. Дотримуються всі вимоги відносно продуктів харчування та продовольчої сировини до умов та термінів їх зберігання, технології приготування страв, правил особистої гігієни працівників харчоблоку, виконання норм харчування.

Розроблено та затверджено режим і графік харчування дітей у шкільній їдальні. Здійснюється бракераж готової продукції.

Питання організації харчування дітей у навчально-реабілітаційному центрі перебуває під контролем адміністрації, а також контролем медичної сестри з дієтичного харчування.

Медичне обслуговування учнів

Медичне забезпечення сиріт, що являє собою комплекс медичних заходів, спрямованих на лікування та оздоровлення, надається на безоплатній основі медичними працівниками, які входять як до штату закладу, так і до штату відповідних закладів охорони здоров'я.

Двічі на рік діти за місцем проживання оглядаються психіатром, який, за необхідності, призначає протирецидивне лікування, яке діти можуть отримувати амбулаторно в умовах навчально-реабілітаційного центру: ноотропи, нейролептики, седативні препарати, засоби, що стимулюючим або розслаблюючим чином впливають на ЦНС. упи, на другому місці – функціональні розлади ЦНС – 31 %.

Діти, що часто хворіють, отримують імунал, настоянку елеутерокока, амізон, настій ехінацеї, чай Селезньова, фіточаї № 11 та № 39. Для зниження рівня захворюваності вірусними інфекціями всі діти постійно отримують вітаміни «Вітрум», аскорбінову кислоту, оксолінову мазь, загальний кварц.

Діти перебувають під постійним медичним наглядом. При виявленні захворювань їм надається своєчасне лікування. До закладу здійснюється безперервне постачання необхідних медикаментів, та за потреби - засобів корекції фізичного розвитку.

Медичне обслуговування працівників закладу здійснюється у медичних закладах за місцем їх проживання.

ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ОХОРОНИ ДИТИНСТВА, ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ, САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНИХ ТА ПРОТИПОЖЕЖНИХ НОРМ

На виконання нормативних документів, що регламентують здійснення роботи з питань охорони життєдіяльності учнів та охорони праці в Комунальному закладі освіти «Навчально-реабілітаційний центр «Горлиця»

Дніпропетровської обласної ради» організацію роботи із зазначеного напрямку було реалізовано у наступних заходах:

1. З метою організованого початку нового 2019-2020 навчального року в травні було видано наказ «Про підготовку до початку 2019/2020 навчального року та роботу в осінньо-зимовий період», у якому затверджується комісія та план заходів щодо підготовки спеціального закладу освіти до 2019/2020 навчального року.

2. Здійснено перевірку готовності закладу до нового навчального року з оформленням всіх необхідних актів готовності, актів-дозволів на заняття в кабінетах, кабінетах з підвищеною небезпекою, актів випробувань спортивного обладнання.

3. У вересні 2019 року було проведено з новоприбулими працівниками центру вступний інструктаж, інструктажі з охорони праці, пожежної безпеки.

4. У вересні 2019 року класні керівники всіх класів провели обов'язковий вступний інструктаж з учнями (про це свідчать записи в класних журналах). Проведено інструктажі з учнями перед початком уроків трудового навчання, фізкультури, інформатики. Перед проведенням всіх спортивних змагань, при поїздках на відпочинок, тематичних подорожах, екскурсіях також проводилися відповідні інструктажі із записами в журнали.

5. Згідно плану проводяться один раз на півроку інструктажі з безпеки праці на робочому місці для працівників центру, та один раз в квартал – для працівників, чия діяльність здійснюється на місцях підвищеної небезпеки. Інструкції з охорони праці для всіх професій і виду робіт переглядаються один раз на 3 роки для робіт підвищеної небезпеки й на 5 років – для інших робіт. Постійно поновлюються інструкції з охорони праці, що втрачають чинність.

6. У поточному навчальному році проводяться бесіди, лекції з переглядом фільмів відповідної тематики з працівниками та учнями закладу щодо попередження травматизму, протипожежної безпеки, безпечного перебування на морозі, правил поведінки під час терористичної загрози та інше.

7. Проведено навчання та перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності в Комунальному закладі вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» у лютому 2019 року. Проведено навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки в ТОВ «Учбовий комбінат «Дніпробуд» у серпні 2019 року. Проведено навчання з правил технічної експлуатації теплових установок і мереж в ТОВ «Учбовий комбінат «Дніпробуд» у вересні 2019 року.

8. Щомісячно здійснюється обхід кабінетів, класів з заступниками директора з НВР та АГЧ.

9. Вчасно готуються звіти про стан травматизму.

10. Проводяться перевірки технічного стану обладнання пральні.

11. Регулярно здійснюється огляд території закладу.

12. Здійснюється контроль виконання вимог інструкції з охорони праці під час виконання ремонтних робіт.

13. Належно оформлені куточок з безпеки життєдіяльності та протипожежний щит, працює сигналізація і система оповіщення закладу на випадок можливої пожежі «Увага всім! Пожежа!», справні всі пожежні датчики.

14. Ведеться спільна робота з інспекторами з пожежної безпеки.

15. Перед кожними канікулами проводяться заходи з охорони праці та безпеки життєдіяльності з вихованцями центру (бесіди, демонстрація науково-популярних фільмів, мультфільмів відповідної тематики).

16. На територію закладу обмежено доступ осіб, які не задіяні в проведенні освітнього процесу, та посилено вхідний контроль з метою недопущення внесення до приміщення вибухонебезпечних та інших предметів, що можуть становити загрозу здоров'ю і життю дітей та працівників.

17. Влітку 2019 року було здійснено перезарядку вогнегасників ТОВ «ДСПП» (договір № ДН-39-ПЗ від 31.07.2019 р.).

18. Здійснено перевірку систем заземлення (занулення) на відповідність діючим вимогам, отримано акт за встановленою формою ТОВ «БАСК».

19. Здійснено перевірку та чисту вентиляційних каналів, отримано акт.

20. Здійснено монтаж та налагодження системи пожежної сигналізації, системи оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей в приміщеннях господарського блоку.

21. Матеріально-технічну базу приведено у відповідність до санітарно-технічних умов та норм охорони праці, протипожежної безпеці і безпеки життєдіяльності.

22. Здійснюється цілодобово охорона закладу, охоронна сигналізація. Функціонує система відеоспостереження та домофон.

23. Заклад на 95% забезпечено автоматичною пожежною сигналізацією, ведеться цілодобове спостереження за сигналізацією об'єкту, передача тривожних повідомлень про спрацювання сигналізації на пожежну частину МНС. У грудні 2019 року було проведено випробування та технічне обслуговування пожежних кран комплектів.

24. На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» в зв'язку з запровадженням карантину з 13 березня 2020 року видано накази в НРЦ «Горлиця» від 12.03.2020 р. «Про призупинення навчально-виховного процесу з 13.03.2020 р.; від 17.03.2020 р. «Про запровадження протиепідемічних заходів в НРЦ «Горлиця» з 17.03.2020 р.». Було проведено цільові інструктажі з працівниками щодо дотримання вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності під час перебування у закладі в умовах оголошеного карантину. На стенді розміщено рекомендації щодо дій при виявленні особи, яка відповідає визначенню випадку 2019-nCoV. На час карантину в закладі залишилось 19 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, щоденно з дітьми проводиться рід профілактичних заходів.

НАДАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ДОПОМОГИ ДІТЯМ СИРОТАМ, ДІТЯМ, ПОЗБАВЛЕНИМ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ, ДІТЯМ З МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИХ СІМЕЙ

Соціальна підтримка та соціальний захист дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та інших пільгових категорій, становить систему законодавчих, соціально-економічних і морально-

психологічних гарантій, засобів і мір, завдяки яким створюються рівні умови для усіх членів суспільства. Комплекс усіх цих гарантій повною мірою поширюється і на дітей.

Метою соціального захисту є не лише аналіз нормативно-правових документів у сфері захисту дитинства з метою встановлення рівня дотримання критеріїв цих гарантій, а й сприяння реалізації положень даних нормативно-правових актів на практиці.

Основні завдання соціального захисту у 2019-2020 н.р. полягали у :

- створенні сприятливих умов для фізичного, психічного, соціального і духовного розвитку дітей, забезпеченні їх правового та соціального захисту,

- захисті прав та інтересів учнів,
- запобіганні дитячій бездоглядності та безпритульності,
- профілактиці негативних явищ серед учнівської молоді,
- розвитку соціальної компетентності дітей,
- здійсненні професійної орієнтації учнів,
- захисті прав дітей пільгового контингенту,
- реалізації права дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, на виховання в сімейному оточенні,

- захисті майнових і житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування,

- сприянні забезпеченню дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа соціальним житлом.

У закладі протягом 2019/2020 навчального року навчалось 192 учні віком від 6 до 18 років , серед яких 27 мають статус дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з яких:

9 – дітей мають статус сироти,

18 - дітей, позбавлених батьківського піклування,

13 дітей влаштовані на повне державне утримання,

14 – перебувають в сімейних формах виховання (9 – опіка, 1 - ДБСТ, 4 виховуються у прийомних сім'ях).

У порівнянні з попереднім навчальним роком кількість дітей, які мають статус сироти та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають на повному державному забезпеченні, майже не змінилася. Навіть з врахуванням того, що з метою реалізації програм державної політики створюється значна кількість ДБСТ та прийомних родин, куди на виховання та постійне проживання влаштовуються діти, які отримують статус, не завжди вдається знайти родину, яка згодна взяти на виховання дітей з інвалідністю.

У порівнянні з попереднім роком фактично збільшилась кількість дітей, які виховуються у родинах лише такої пільгової категорії як малозабезпечені родини, проте документальне підтвердження приблизно у 80 % відсутнє з причин небажанням батьками вихованців займатись оформленням відповідної документації. Кількість дітей з багатодітних родин зменшилась, а та тих, що опинились у складних життєвих обставинах залишилась майже не змінною.

Тенденція збільшення кількості дітей з малозабезпечених родин пояснюється народженням та вихованням дітей у неповних родинах та небажанням батьків працювати.

Серед вихованців цих категорій часто простежується закономірність коли одна і та ж дитина входить до кожної пільгової категорії.

Також варто зазначити, що кількість дітей з інвалідністю серед учнів закладу також зазнала незначних змін: 2017 – 2018 навчальний рік - 74, 2018-2019 навчальний рік – 79, 2019-2020 – 80 осіб. Тут, як бачимо, спостерігається тенденція зростання кількості дітей, які потребують державної соціальної підтримки як такі, що мають інвалідність.

Оформлення та ведення особових справ дітей, які отримали визначений статус та перебувають в закладі більше року, відповідає вимогам наказу Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 18.11.2008 № 4591 «Про затвердження Порядку ведення особової справи дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, та форми індивідуального

плану соціального захисту дитини, яка опинилася у складних життєвих обставинах, дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування». Активно на постійній основі здійснюється листування зі службами у справах дітей за їх первинним обліком, робляться запити щодо поновлення документів.

Серед дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 13 мають інвалідність. Усі отримують державну соціальну допомогу дітям з інвалідністю.

Серед дітей зазначеної категорії мають померлих батьків – 11, отримують пенсію за втратою годувальника – 4. 7 вихованців пенсію не отримують через відсутність у померлих батьків трудового стажу.

Відносно 17 – ти дітей батьки позбавлені батьківських прав, в судовому порядку та з них стягнуто аліменти . Аліменти отримує лише одна дитина. Питаннями забезпечення дотримання права на утримання з боку батьків дітей, які перебувають у сімейних формах виховання займаються їхні законні представники. Стосовно дітей, які перебувають в закладі на повному державному утриманні з метою забезпечення права дітей на утримання направляються клопотання до відповідних районних та міських відділень поліції ВП ДВП ГУ Національної поліції в Дніпропетровській області про притягнення боржників до адміністративної відповідальності у порядку ст. 183 КУпАП та до кримінальної відповідальності за ухилення від сплати аліментів на підставі ст. 164 Кримінального кодексу України.

Підставами, що не дають можливості забезпечити дотримання права на отримання аліментних виплат, є те, що норми ст. 183 КУпАП є недієвими у зв'язку з тим, що боржники не працевлаштовані, а застосувати положення ст. 164 ККУ виявляється неможливим у зв'язку з відсутністю відомостей про місце перебування боржників.

На належному рівні у закладі протягом року проводилась робота щодо здійснення захисту майнових та житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування .

Щодо питання захисту житлових та майнових прав дітей вирішено наступним чином: з 27 дітей 12 осіб мають житло, з них 2 – на праві власності, 10 – на праві користування; 15 житла не мають, з них: 2- перебуває на обліку в черзі на отримання житла, 2- досягли віку постановки на квартирний облік. Питання вирішуються опікуном та працівниками ССД Індустріальної районної у м. Дніпрі ради, 11 – будуть поставлені на квартирний облік по досягненню відповідного віку

Відповідно до пункту 11 Постанови Кабінету Міністрів України від 05.04.1994 року № 226 «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» усі діти сироти на 100 % забезпечені єдиними квитками, які виготовлені відповідно до вимог Наказу Міністерства освіти України № 216 від 19.06.1996 року «Про затвердження інструкції про виготовлення і правила користування Єдиним квитком для дітей-сиріт та дітей, які залишились без позбавлених батьківського піклування».

На виконання п. 7 вищезазначеного наказу у закладі зберігаються лише квитки дітей, які перебувають на повному державному утриманні. Квитки дітей, що перебувають під опікою та у прийомній родині, передано прийомним батькам, батькам-вихователям та опікунам.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які перебувають на повному державному утриманні, в повному обов'язі забезпечені предметами гардеробу та особистої гігієни у відповідності до норм, які передбачені Наказом Міністерства освіти і науки від 17.11.2003 року № 763 «Про затвердження норм матеріального та нормативів фінансового забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також вихованців шкіл-інтернатів».

Один раз на рік здійснюється огляд стану збереження житла та обстеження умов проживання вихованців, що відображається у відповідних актах.

Своєчасно вирішуються питання щодо влаштування дітей відповідної категорії з інвалідністю до відповідних закладів.

Статтею 34 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», який є комплексним та спеціалізованим нормативно-правовим актом у сфері захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, встановлено мінімальний стандарт медичного обслуговування та зазначено, що обов'язкові медичні огляди всіх дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, здійснюються двічі на рік.

У цілому у закладі своєчасно вживається комплекс заходів, спрямованих на здійснення контролю за додержанням вимог законодавства щодо захисту прав та законних інтересів дитини шляхом з'ясування причин, які призвели до виникнення порушення того чи іншого права, та забезпечення права на отримання своєчасної допомоги, у тому числі, вжиття негайних заходів для усунення порушення.

МОРАЛЬНЕ ТА МАТЕРІАЛЬНЕ СТИМУЛЮВАННЯ УЧНІВ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ОРГАНІЗАЦІЯ ЇХ ВІДПОЧИНКУ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ

Моральне стимулювання учнів здійснюється через організацію для вихованців цікавих виїздів, екскурсій, поїздок. Так, діти, що мали значні успіхи у навчанні та позаурочній діяльності, за сприянням благодійних та шефських організацій приймали участь у виїзних екскурсіях, отримали святкові подарунки до свята Першого дзвоника, до Дня Святого Миколая, Нового року та інших свят. Упродовж навчального року було відвідано підприємства м. Дніпра, а саме: ПАТ «ПриватБанк», Дніпропетровську центральну міську бібліотеку, історичний музей ім. Д.І. Яворницького, музей літературного Придніпров'я - виставка «Вишиванки рідного краю»; табір «Діти Дніпра» на запрошення ЦНТ «Дивокрай»; типографію «Домінанта-Прінт»; тренувальний майданчик Академії МВС; музей Голокосту 1932-1933рр, торгові центри, супермаркети торгівельних марок «АТБ» і «Варус»,

дитячі розважальні кімнати, кінотеатри міста, приймали участь у проекті БФ «Карітас» - «Чоловіча майстерня».

Наприкінці навчального року від шефської організації Управління СБУ у Дніпропетровській області та благодійних організацій випускники отримали пам'ятні, практично значущі, подарунки.

По завершенню навчального року дітей за особливі успіхи у навчанні, виконанні завдань виховного характеру, за особисті досягнення, добрі справи, активну участь у художній самодіяльності, працелюбність, творчі успіхи, зразкову поведінку нагороджено грамотами, в тому числі з використанням онлайн-ресурсів (58 осіб).

За значні досягнення у спортивній, хореографічній, вокальній діяльності діти отримують також винагороду у вигляді спортивного інвентарю, іграшок, розвиваючих ігор, солодких подарунків.

У 2019-2020 н. р. використовувалися такі засоби морального заохочення педагогічних працівників, як нагородження їх грамотами «За професіоналізм, майстерність педагога та наставника». Також за особливий внесок в освітній процес педагоги заохочуються фінансовим преміюванням. Влітку 2020 р. шістандцять педагогів центру скористались можливістю оздоровитись на узбережжі Азовського моря (м. Приморськ) за рахунок міського бюджету.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, щорічно оздоровлюються за рахунок обласного бюджету у дитячих оздоровчих таборах, але епідемічна ситуація в країні внесла свої корективи в оздоровчу кампанію 2020 року.

З метою забезпечення реалізації Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» від 04 вересня 2008 року № 375-УІ задля реалізації права кожної дитини на повноцінний відпочинок, задоволення інтересів і духовних запитів відповідно до індивідуальних потреб дітей, на виконання Наказу МОН України № 109 від 16.04.2018 р. «Про організацію оздоровлення та відпочинку дітей улітку», Телефонограми Департаменту освіти і науки Дніпропетровської області від 10.06.2020 щодо надання дозволу на діяльність закладів

оздоровленням та відпочинку в умовах COVID-19 проведення літньої оздоровчої кампанії влітку 2020 року в КЗО «Навчально-реабілітаційний центр «Горлиця» ДОР» було організовано шкільний літній оздоровчий табір.

Пріоритетними напрямками роботи табору були оздоровлення, виховання і реабілітація дітей. Цьому сприяли:

- ефективне використання природних ресурсів (сонячні та повітряні ванни, фізичні вправи на свіжому повітрі);
- збалансоване харчування (наявність у раціоні свіжих овочів, натуральних соків);
- чітке дотримання санітарно-гігієнічних норм відпочинку дітей, формування навичок особистої гігієни в умовах COVID-19;
- належна організація фізкультурно-оздоровчої роботи (спортивні змагання, рухливі ігри, формування навичок безпечної поведінки);
- дотримання режиму дня;
- щоденна дворазова термометрія;
- різноманітні виховні заходи.

Основним змістом виховної діяльності табору було забезпечення необхідних умов для змістовного відпочинку, організації дозвілля дітей і підлітків, формування здорового способу життя, творчого і духовного розвитку, реабілітації дітей з інвалідністю.

Для виконання вищезазначеної мети були передбачені і реалізовані заходи щодо створення умов для повноцінного літнього відпочинку та зайнятості дітей, а саме: до роботи з дітьми в таборі забезпечено залучення висококваліфікованих педагогічних кадрів: вихователів, керівників гуртків, бібліотекаря, музичного керівника, інструктора з фізичної культури, психолога.

Відповідальність за збереження життя і здоров'я вихованців була покладена на педагогів шкільного табору.

В таборі було організовано 6-ти разове харчування (I сніданок, II сніданок, обід, полуденок, вечеря, II вечеря) та питний режим з якісно очищеною водою.

Особливу увагу в роботі табору було приділено організації дозвілля та змістовного відпочинку дітей. Виховна робота проводилась за наступними напрямками діяльності:

- фізичний розвиток: гімнастика, змагання, квести, рухливі ігри, велосипедні прогулянки територією закладу; заходи щодо піклування про власне здоров'я та дотримання правил гігієни в період епідемії COVID-19 (захисні індивідуальні маски, використання антисептику, користування одноразовими рушниками та серветками);

- пізнавальний розвиток: відкриття розмаїття і краси оточуючого світу, навчання відповідальності;

- естетичний розвиток через музику, читання, малювання, ігри з піском та водою; онлайн-участь у проекті «Мама, вишиванка, весна»;

- творчий розвиток: виступи на концертах, заняття в гуртках, онлайн майстер-класи з малювання з використанням нетрадиційних методик, співів тощо;

- екологічний розвиток: дбайливе ставлення до природи, піклування про рослини (на власній ділянці та шкільному саду вирощували сезонні овочі і фрукти, які вживали в їжу та готували запаси на зиму), приймали участь у трудовій діяльності.

Всі заходи в пришкільному таборі проводились з урахуванням особливостей фізичного та інтелектуального розвитку дітей.

Безпосередня робота з оздоровлення вихованців у стінах закладу здійснювалася у таких напрямках:

- проведення комплексу заходів щодо загартування дітей за спеціальними методиками;

- використання методики запобігання втоми та розладів зору у дітей;

індивідуальна робота з батьківським контингентом в режимі онлайн щодо оздоровлення дітей влітку 2020 року;

надання звітів щодо оздоровлення та відпочинку вихованців влітку 2020 року.

ДОТРИМАННЯ ПРАВОПОРЯДКУ НЕПОВНОЛІТНІМИ ТА ВЖИТІ ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРАВOPOPУШЕНЬ З ЇХ БОКУ

Задля мотивації неповнолітніх до дотримання ними правопорядку та профілактики скоєння ними правопорушень адміністрацією закладу було організовано роботу педагогів за такими напрямками, як:

- щотижневий моніторинг стану скоєння правопорушень вихованцями середньої та старшої школи,
- здійснення реагування на виявлені вчинки дітей, підлітків та юнаків вихователями, класними керівниками, працівниками соціально-психологічної служби у вигляді проведення виховних, корекційних заходів в індивідуальній та груповій формах;
- вивчення та аналіз стану відвідування учнями закладу навчальних занять, діяльності педагогів за їх результатами;
- аналіз впливу зайнятості дітей облікового контингенту у гуртках в позаурочний час на їхню поведінку, соціальну адаптацію;
- інформування учнів про наслідки вживання наркотичних, психотропних речовин;
- взаємодія з індивідуальними шефами дітей, що перебувають на внутрішньошкільному обліку;
- психолого-педагогічна діагностика рівня вихованості та сфери інтересів учнів середньої та старшої школи, ознайомлення педагогічного колективу з результатами діагностичного обстеження.

Профілактична робота психологом та соціальним педагогом з дітьми загальної кількості здійснювалась у вигляді таких заходів, як: консультативні та корекційні бесіди з батьками учнів, консультативна допомога працівникам закладу щодо взаємодії зі «складними» батьками, консультації учнів щодо побудови

конструктивних взаємин з однолітками та дорослими, ознайомлення вчителів молодших класів з результатами психодіагностики учнів молодшої школи з метою віднайдення оптимального розкриття когнітивного, соціального та особистісного потенціалу дітей в освітньому процесі, обговорення з майбутніми випускниками питань цілепокладання та формування навичок самостійного життя після завершення навчання у центрі; шляхів попередження бродяжництва та асоціального способу життя (10 клас); зняття напруження, викликаного адаптацією до перебування у закладі, психопрофілактичні групові заняття з ученицями середньої та старшої школи на тему статевої культури «Стосунки з протилежною статтю. Дорослішання дівчини» та хлопцями-майбутніми випускниками на тему нормативної поведінки; просвітницька робота з батьками щодо поведінки та психоемоційного стану учнів в адаптаційний період.

Вихователями молодшої, середньої та старшої школи з метою попередження скоєння правопорушень учнями здійснювалися бесіди на теми:

«Я та інші», «Правила поведінки в класі, спальні, їдальні», «Ти живеш серед людей», «Бережи своє, чуже, державне», «Що таке правопорушення», «Добрі справи – крок до взаємоповаги», «Здоровий спосіб життя родини»; бесіди з батьками дітей на теми «Роль родини у вихованні дитини», «Вимоги дорослих до дитини», «Трудове виховання школяра – необхідна складова всебічного розвитку дитини» (молодша школа);

для батьківського контингенту: «Складні діти» - хто вони?», «Чому дитина на бажанє вчитися», «Допоможіть своїй дитині»; для учнівського контингенту: «Конфлікти: шляхи до вирішення та попередження», «Виховання слухняності» (середня школа);

«Повага до дорослих», «Я вмю контролювати себе», «Знай, люби, бережи»; перегляд соціальних відеороликів на тему профілактики підліткової злочинності; заходи, спрямовані на виховання працелюбності (середня школа);

проведення бесід з тематики морально-правового виховання (середня школа).

Вищезазначені заходи сприяють оптимізації соціально-психологічного клімату у шкільних колективах, призводять до позитивних змін у цінностях та поведінці вихованців; корегують властиві їм деструктивні мисленнєві асоціальні стереотипи та поведінкові патерни.

СТАН ДИТЯЧОГО ТРАВМАТИЗМУ

Протягом звітнього періоду нещасних випадків у закладі зареєстровано не було.

ЗАЛУЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА БАТЬКІВСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОСТІ ДО УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ; СПІВПРАЦЯ З ГРОМАДСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Педагогічна і батьківська громадськість є активним учасником організації діяльності закладу. Так, найважливіші питання напрямку розвитку школи, планування її роботи, виносяться на розгляд педагогічної ради.

Впродовж навчального року, до оголошення карантину, проведено заплановані загальношкільні батьківські збори, зустрічі, індивідуальні бесіди з батьками, що свідчить про налагоджену спільну роботу педколективу школи з батьками учнів. Після оголошення карантину зв'язок з батьками учнів систематично підтримувався за допомогою мобільних додатків Viber, електронної пошти, інших засобів зв'язку за допомогою сучасних гаджетів.

У 2019/2020 навчальному році продовжена співпраця з громадськими організаціями: благодійним фондом «Даруємо радість», благодійними фондами «Зевс» та «Дорога в життя», громадськими організаціями «Альтернативний Рух», «Сім'я» та «Альфа і Омега», молодіжною організацією «Перехрестя». У житті закладу приймає участь керівництво та працівники Управління Служби безпеки України в Дніпропетровській області, ТОВ «Нафтасіті», ПАТ «Дніпропетровський тепловозремонтний завод». Заклад тісно співпрацює з працівниками Служб у справах дітей Синельниківської міської ради, Самарської, Соборної, Дніпровської, Індустріальної районної у м. Дніпрі ради, ЦСССДМ Синельниківської РДА, управлінням-службою у справах дітей районної у місті Дніпрі ради, сектором ювенальної превенції сектору превенції Самарського відділення поліції ГУНП у Дніпропетровській області, працівниками обласної прокуратури.

ДИСЦИПЛІНАРНА ПРАКТИКА ТА АНАЛІЗ ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН З ПИТАНЬ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ. РЕАГУВАННЯ КЕРІВНИКА НА ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ, ВИКЛАДЕНІ БАТЬКАМИ, ПРЕДСТАВНИКАМИ ОРГАНІВ ГРОМАДСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ.

Адміністрацією та педагогічним колективом центру ведеться планомірна робота по налагодженню співпраці з кожною сім'єю. З цією метою систематично проводяться класні та загальношкільні батьківські збори, індивідуальні консультації.

На батьківських зборах батьки мають можливість висловити побажання щодо оптимізації освітнього процесу. Упродовж 2019/2020 навчального року мало місце 61 звернення з боку батьків та інших громадян, з яких:

2 - про стосунки батьків з педагогами;

6 – про включення дітей до програм розвитку навичок і компетентностей від благодійних організацій;

5 - про працевлаштування випускників;

38 - щодо стану навчання і виховання учнів;

4 – про поведінкові особливості вихованців у класному колективі та у родині;

6 – про соціальний супровід дітей з родин пільгових категорій.

Всі звернення були розглянуті у передбачений законом термін, питання були розв'язані позитивно.